

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Enoch, & Heliam ab Antichristo occidendos: & cur Hierusalem, in qua
occidendi sunt, Ægyptus, & Sodoma appelletur? Corpora eorum iacebunt
in plateis ciuitatis magnæ, quæ vocatur spiritualiter Sodoma, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

deant. Quare qui eo tēpore se ad Antichristū adiunxerit, nullā habere poterunt
 1. Cor. 10. 15. exculationē desertæ fidei. Etenim vetillimū etiā tūc erit illud: *Fidelis autē Deus est,*
qui non patietur vos tēari supra id, quod potestis: sed faciet etiā cū tentatione proveniit, ut possitis
sustinere: vbi pro, sustinere, est Græcè ὑπομένειν, id est, ita sustinere, ut supersint ad-
huc vires ad plūs ali quid sustinendū. Itaque id auxiliū Deus cōfert, ut eū magno ex cef-
su possit quis tentationē superare. Idcirco igitur Deus tā amplam tribuet Enoch,
& Helix potestātē miracula perpetrādi. Atque hanc moderationem habet illud,
quod ait D. Greg. lib. 32. mor. c. 13. vbi agens de persecutione Antichristi, Penſemus,
inquit, quæ erit humana mentis illa tentatio, quando pius Martyr & corpus tormentis subijcit,
& tamen ante eius oculos tortor miracula facit? Cuius tunc virtus non ab ipso cogitationum
fūdo quæritur, quādo is, qui flagrū cruciat, signis coruscat? Hæc ille. Sed ad huiusmodi tē-
tationis vim frangendā totū eo tēpore Enoch, & Helias illusterrimis signis, & mi-
raculis cotuscabūt. Duo hic sunt obseruanda. Vnū est meritū impijs eo tempore
cælū claudi, cū illud modō nō solū ingredi non curēt, sed etiā sceleribus oppu-
gnēt: quæ est vna ex maledictionibus, quas Leuitæ populū imprecabantur, sile-
gē Diuinā violasset, Sit cælū, quod supra te est, aneum: & terra quam calcas, ferrea: det Do-
minus imbrem terræ tuæ puluere, & de cælo descendat super te cinis, donec conteraris: ex quo
loco obiter colligetur propter hominū scelera iratū Deum tempestiuā pluuiam
denegare: atque ad eō, cum id contingit, peccatores ad pluuiam impetrandā pœ-
nitentiæ, & morū cōpositionis admonere. Alterum est, quanto honore, & amore
Deus Sanctos suos prosequatur: siquidē eis potētia suæ, atque ad eō thesauri cla-
ues liberaliter cōmittit, ut alteri quidā Dij in terris videātur. Hoc enim sensu di-
ctū est Moyſi Exo. 7. Ego te constitui Deū Pharaonis. Idēque maiori iure de Enoch, &
Helia illis temporibus dici potest: quodd scilicet Dij Antichristi constituendi sint.
 Deinde habebunt potestatem cōuertendi aquas in sanguinem, quam etiā datā
 legimus Moyſi Exodi septimo: imō percutiendi terram omni plaga, quotiescūq;
 ipsi voluerint quod summæ potestatis erit, siquidem Deus pro eorū arbitratu po-
 tentiam suam, & vim infinitam exeret, ut verum sit illud, quod ait Philo Iud. lib. 1.
 de vita Moyſis: *Cum amicorum omnia sint communia, idcirco Deum potestatem, & opes*
suas cum Sanctis communicare. Denique mirū est, quod sequitur: *Si quis eos occidere*
tentauerit, ignem egressurū de ore ipsorū, hostesque deuoraturū toto nimirū tē-
pore, quod eis fuerit ad prædicandum definitum. Id quod ita accipiendū est, ut ad
Enoch, & Helix imperium descensurus sit ignis de cælo, qui ipsorū hostes, & ad-
uersarios inflammet, sicut legimus 4. Reg. 1. ad preces Helix descēdisse ignem de
cælo, qui duos Principes quinquagenarios cū suis quoque militibus interemit.

Enoch, & Heliam ab Antichristo occidendos: & cur Hierusalem, in
 qua occidendi sunt, Ægyptus, & Sodoma appelletur?

Corpora eorum iacebunt in plateis ciuitatis magnæ, quæ vocatur spiritualiter
Sodoma, & Ægyptus, vbi & Dominus eorum crucifixus est.

SECTIO XII.

Absoluto suo testimonio Enoch, & Helias interficientur à bestia, quæ ascen-
 det de abyſſo, hoc est, ab Antichristo: eorūque corpora, ut ait Ioannes, iace-
 bunt tribus diebus cum dimidio inhumata in plateis ciuitatis magnæ, quæ voca-
 tur, inquit, *spiritualiter Sodoma, & Ægyptus.* Quanam vērō ea ciuitas futura sit,
 statim explicauit, subiungens: *Vbi & Dominus eorum crucifixus est:* quod simul dictū
 existimo ad Helix, & Enoch consolationem: ut nimirū meminerint gloriosum
 sibi fore in ea ipsa urbe mori pro Christo, vbi Christus eorum Dominus pro ipsis
 crucifixus

Enoch, &
Helias inter-
ficientur ab
Antichristo.

erucifixus est. Sed opponit senobis D. Hier. epist. 17. quā nomine Paulæ, & Eusto. *D. Hieron.*
 chij ad Marcel. scribit, vbi tractans hunc locū existimat nō esse hic nomine Egy-
 pti, & Sodomæ intelligendam Hierusalem, sed mundū istum, qui est vrbs illa ma-
 gna, quam Cain edificauit. Et argumentatur primū ex eo, quod hoc ipso capite
 Hierusalem appellata fuerit ciuitas sancta illis verbis: *Et ciuitatem sanctam calcabunt*
mensibus quadraginta duobus. Quomodo enim contraria sibi loquatur scriptura: & quam paulo
ante ciuitatem sanctam appellauerat, paulo post Egyptum, & sodomam appelleret? Deinde,
 quoniam in sacris literis Egypti, & Sodomæ appellationibus non Hierusalem,
 sed mundus nominari consuevit. Etenim quod ad Sodomam pertinet, Ezech. 16. *Ezech. 16. 55.*
 iuxta translationem. 70. dicitur: *Restituetur Sodomā in antiquum. Quod, inquit, intelligi*
non potest de Hierusalem, quia iterum edificanda non est: sed de mundo, qui vr ante fuit, instau-
rabitur. Quod verō ad Egyptum spectat, affert illud ex Iudæ epist. testimonium.
Commonere autem vos volo, scientes semel omnia, quoniam Iesus populum de terra Egypti sal-
uans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit: Et ne putaret, inquit, de Iesu dici filio Naue sta-
tim sequitur: Angelos vero, qui non seruauerunt suum principatum, sed dereliquerunt suum do-
micilium, in iudicium magni Dei vinculis æternis sub caligine reseruauit.

Cæterū, vt pace dixerim Hieron. omniū, quos ætas illa tulit, longè doctissimi II.
 verba Ioan. manifestè conuincunt de vrbe Hierus. sermon. esse: quæ enim alia ci-
 uitas, nisi Hierusalem intelligenda est, cum dicitur: *In plateis ciuitatis magna, vbi &*
Dominus dñi crucifixus est? Nec verò rationes Hieron. contrariū euincunt: etenim
 non mirū videri debet, quod eadē ciuitas ob vnā rationē sancta, ob aliam dicatur
 Egyptus, & Sodomā: sancta, quoniam à Deo fuerat in sui cultū, & adorationē ele-
 cta: Egyptus autem, & Sodomā propter colluionē scelerū, quibus cum Egy-
 pto: & Sodomā contendit. Sic enim ipsa etiam Ecclesia in sacris literis interdum
 meretrix dicitur propter statū, quæ habuit ante cōuersionē, interdū virgo, & spō-
 sa Christi propter fidem: propter malos nigra: propter bonos formosa, Cant. 1. Et
 quidē Sodomæ appellationē tribui posse Hierosolymis consentaneū est Diuinis
 literis, in quibus reperimus Sodomæ appellari fororē Hierus. veluti Ezech. 16. *Vi-*
uo ego, dicit Dominus Deus, quia non fecit Sodomā soror tua ipsa, & filia eius, sicut fecisti tu, &
filia tua. Præterea quid mirū, si Hierusalem Sodomæ cōparetur: quando quidē pe-
 ior adhuc, quàm Sodomā pronuntiat Thren. 4. *Maior effecta est iniquitas filia populi*
mei peccato Sodomorum: Egypti appellatio non occurrit, vbi in sacris literis Hiero-
solymitribuatur: sed hic locus Apocalypsis clarissimus satis esse debet, vt eam
vrbem Egyptum appellari posse non immeritō existimemus.

Iam illud est explicandum, cur Hierusalem tum Egyptus, tum Sodomā spiritua- III.
 liter, vt ait Ioannes, hoc est, in mystico sensu nominetur? Sciendum est igitur Egy-
 ptū appellari Hebraicè *Misraim*, quæ vox secundū etymō significat afflictionem: *Hierusalem*
Methsar enim Hebraicè afflictio est: id quod maximè in Hierusalē cōuenit, quæ à
 quatuor mūdi impetiis fuit oppressa. Verūm Egyptus per mysteriū pro tenebris
 sumitur ob eas horribiles tenebras, quæ à Moyle in Egypto factæ sunt tribus die-
 bus vsque ad eō dēfæ, vt palpari possent, quemadmodū dicitur Exo. 10. Atque hoc
 potissimū ex capite Hierusalem spiritualiter Egyptus appellatur. Quanta enim
 tenebræ illā in aduentu Messie occupauerint, ipsimet Hebræi confitentur apud
 Elai. 59. *Palpauimus sicut cæci parietem, & quasi absque oculis attrectauimus: impegimus me-*
ridie quasi in tenebris, in caliginosis quasi mortui. Porro cum dicitur: *palpauimus sicut cæci*
parietem, ingens cæcitas significatur, sicut & 2. Petri 1. illis verbis: Cui enim non præsio
sunt hæc cæci est, & manu teras. Lucifosi nāq: magna corpora vident, vt ductu manū
nō sit opus: atque ad eō indicatur cæcos omnino esse Iudæos, qui manifestā Chri-

sti Diuinitatem quasi magnum aliquod corpus non videant, vt non iam lusciosi sed omnino cæci cenferi debeant. Quam caliginē adumbratam fuisse in eo, quod Moyfes loquēs cū Domino auferebat velamen, donec exiret: si quando autem loquebatur ad populū, operiebat rursus velamine faciem suam, vt refertur Exo. 34. expendit Rup. li. 4. in Exod. c. 44. Quis, inquit, diu loquitur Moyfes ad Christū, id est, ad Euanangel. Eccles. in qua Christus est, tollit velamen suum, & aperta ostendit faciem: tollit enim litteram occidentem, & spiritum promit viuificantem. Vbi autem legitur in synagoga Iudeorum, operit vultum suum, id est, spirituale legis sensum. De eodēque velamine loquutus est Paul. 2. Cor. 3. cum dixit: vsque hodiernum diem id ipsum velamen in lectione veteris testamenti manet reuelatum, (quoniam in Christo euacuatur) sed vsque in hodiernum diem, cum legitur Moyfes, velamen positum est super cor eorum. Tum autem conuersus fuerit ad Dominum, auferetur velamen. Atque hæc quidem de Ægypto. Cur verò eadem de Hierusalem Sodoma dicatur, inde intelliges: quòd in terra Sodomæ sese in turpitudinis cæno per summam impudentiam volutauerit. Etenim, vt refertur, 2. Mach. 4. præter multa alia, quæ recenseri possent, Iafon frater Oniaz, cum per ambitionem ab Antiocho Epiphane summū Sacerdotiū obtinuisset, facta sibi à Rege potestate ephēbiam Hierosolymis constituendi ausus est sub ipsa arce gymnasium constituere, & optimos quosque ephēborum in lupanaribus prostituere, vt non iam Hierusalem Sodomam æmulari, sed multò etiam vincere effrænata libidine videtur.

De Enoch, & Helix resurrectione, & in cælum ascensione.

Et post dies tres, & dimidium spiritus vitæ à Deo intravit in eos, & ascenderunt in cælum in nube.

S E C T I O XIII.

- I. Quantum sectatores Antichristi lætari debeant Enoch, & Helix occisione, atque ignominia, qua eorum corpora per tres diem cum dimidio in plateis Hierosolymorum inhumata iacebunt, tradit Ioannes illis verbis. *Et videbunt de tribus, & populis, & linguis, & gentibus corpora eorum per tres dies, & dimidium, & corpora eorum non sinent poni in monumentis, & inhabitantes terram gaudebunt super illos, & iucundabuntur, & munera mitent inuicem: quoniam hi duo Propheta cruciauerunt eos, qui habitabant super terram.* Cæterum statim Ioannes eorundem Prophetarum gloriam, atque aduersariorum timorem, ac trepidationem commemorat, cum subiungit Enoch, & Heliam, postquam eorum cadauera tribus diebus cum dimidio in plateis Hierosolymorum inhumata iacuerint, rursus magna inimicorum trepidatione surrecturos: tunc voce de cælo delapsa, *Ascendite huc*, ascensuros in cælum in nube eadēque hora terræ motum magnum excitandum, decimamque partem ciuitatis, Hierosolymitanæ scilicet casuram, & occisum iri à terræ motu septem hominum millia: reliquos timore percellendos, gloriāque Deo cæli daturos. Quæ omnia, non dubium, quin ad litteram, vt verba sonant, intelligenda sint.
- II. Illud obseruandum cum sectatores Antichristi vsque ad eodē morte Enoch, & Helix triumphassent, vt gratulationis causa, quemadmodum docuit Ioannes, inuicem sibi munera miserint, repente illis resurgentibus, & in cælum palam ascendentibus timore perculsos, & obstupefactos tandem Sanctorum decus, & gloriā agnouisse, doluisseque maximè, quod eos fuissent persecuti. Ex quo duo colligenda sunt ad consolationem Sanctorum: vnum est labores eorum tandem finiri, & in gloriā, splendorēque conueri. Alterum in eorum inimicos, ac persecutores acerrimè à Deo animaduerti. Hoc enim significat ille terræ motus, quo septem hominum millia interibunt, compellenturque reliqui Sanctorum gloriā, & splendorem confiteri. Et quidem quod ad primum attinet: meritiò eā ob causam Christus

Exod. 34.
Eorundem
caecitas in
Scripturis
intelligendis.
Rupertus.
1. Cor. 3. 14.

Cur item di-
catur Sodo-
ma.
2. Mach. 4.

Sanctorum
labores fini-
unt.